



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 80/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Pro Ski, a. s., Malý trh 2/A, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Martin Hrbáň, s. r. o. Grösslingová 2503/62, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta Mgr. Martina Hrbáňa, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 3/2014 z 28. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Pro Ski, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2015 doručená sťažnosť spoločnosti Pro Ski, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“),

vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 3/2014 z 28. januára 2015 (ďalej len „najvyšší súd“ a „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobcu účastníkom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Žiline č. 2012/00214/Kod z 26. júna 2012 (ďalej aj „krajský stavebný úrad“ a „rozhodnutie krajského stavebného úradu“) a rozhodnutia mesta Martin č. MSS-2353/2010-IMKG zo 17. februára 2010 (ďalej aj „stavebný úrad“ a „rozhodnutie stavebného úradu“). Krajský súd v Žiline ako prvostupňový správny súd rozsudkom sp. zn. 20 S 88/2012 z 20. augusta 2013 (ďalej len „krajský súd“ a „rozsudok krajského súdu“) podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie krajského stavebného úradu a rozhodnutie stavebného úradu, vec vrátil na ďalšie konanie pre nedostatočne zistený skutkový stav, nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov a neúplnosť spisov správneho orgánu a priznal sťažovateľke náhradu trov konania. Na odvolanie žalovaného a účastníka konania [REDAKOVANÉ] (ďalej len „stavebník“) o veci rozhodoval najvyšší súd, ktorý rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol. Po zrušení krajských stavebných úradov s účinnosťou od 1. januára 2013 pritom súdy ako so žalovaným konali s právnym nástupcom pôvodného žalovaného, ktorým je Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky.

3. Rozhodnutím krajského stavebného úradu bolo pritom zmenené prvostupňové správne rozhodnutie stavebného úradu v jeho výrokovej časti tak, že «... podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona sa dodatočne povoľujú už vykonané stavebné práce na stavbe „[REDAKOVANÉ]“, uskutočnené v rozpore s vydaným stavebným povolením

pod č. 3528/1996-HI zo dňa 06. 02. 1996, právoplatné dňa 02. 03. 1996 a projektovou dokumentáciou vypracovanou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] kat. územie [REDAKOVANÉ]... štádium rozostavanosti: stavba dokončená.». Už prvostupňovým rozhodnutím stavebného úradu (mesto Martin) však bolo rozhodnuté o dodatočnom povolení nepovolených zmien stavby [REDAKOVANÉ], pričom zmena výrokovej časti rozhodnutia sa týkala opomenutia uvedenia už vykonaných zmien oproti stavebnému povoleniu a projektovej dokumentácii a vypustenia podmienok na dokončenie stavby, keďže stavba už bola dokončená.

4. Sťažovateľka pritom v konaní pred správnymi orgánmi, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi vystupovala ako vlastníčka pozemku, na ktorom sa nachádza stavba, na ktorej boli vykonané stavebné práce dodatočne povolené predmetnými rozhodnutiami správnych orgánov. Sťažovateľka v sťažnosti rozsiahlo popisuje priebeh konania pred stavebným úradom, odvolacím správnym orgánom, krajským súdom a najvyšším súdom. Podstatu sťažnostnej argumentácie sťažovateľka vyjadrila takto:

„Sťažovateľka tvrdí, že Rozsudok NS SR je nedostatočne odôvodnený a založený na nesprávnych skutkových a právnych záveroch. Skutkové a právne závery uvedené v odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu sú arbitrárne, pričom chýba vyčerpávajúce uvedenie logických a vecných dôvodov...

Rozsudok NS SR je rozhodnutím, ktoré nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a rozsudkom NS SR boli porušené sťažovateľkine základné práva...

Podľa sťažovateľky uskutočnenie stavby stavebníkom na pozemku vo vlastníctve sťažovateľky bez jej súhlasu a bez toho, aby mal stavebník iné právo oprávňujúce ho uskutočniť na tom pozemku stavbu, zasahuje do vlastníckeho práva, pričom bezpochyby ide o natoľko zásadný zásah do vlastníckeho práva sťažovateľky, že v súlade s § 88a ods. 3 stavebného zákona bolo potrebné konanie prerušiť a odkázať účastníkov stavebného konania na občianskoprávne konanie...

Ak NS SR napriek tomu dospel k záveru, že spor ohľadne nesúhlasu sťažovateľky so zmenou stavby má povahu občianskoprávnej námietky, o ktorej patrí rozhodovať súdu v občianskoprávnom konaní..., tak v tomto smere je postup NS SR tiež arbitrárny, svojvoľný...

Za arbitrárny, nedostatočne odôvodnený a založený na nesprávnych skutkových a právnych záveroch sťažovateľka považuje aj záver NS SR, že stavba, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie bola začatá vybudovaním prípojky a kanalizačnej prípojky ako súčasti stavby podľa projektovej dokumentácie v rokoch 1996 – 1997 za platnosti stavebného povolenia vydaného na stavbu [REDAKOVANÉ] pre právneho predchodcu účastníka konania, a že vodovodná prípojka a kanalizačná prípojka sú súčasťou stavby, čo vyplýva z § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z čoho je zrejmé, že vlastníctvo k stavbe (vodovodnej a kanalizačnej prípojke) ako súčasti stavby nadobúda vždy vlastník stavby...

Je potrebné ďalej dospieť k záveru o tom, že vlastníctvo kanalizačnej prípojky zriadenej do 1. 11. 2002 sa riadilo právnym režimom, že kanalizačná prípojka nemá povahu samostatnej veci, ale je súčasťou pozemku ako hlavnej veci, a preto vlastníctvo takejto prípojky ako súčasti pozemku ako hlavnej veci, prechádzalo spolu s vlastníctvom pozemku na nadobúdateľa pozemku... Pretože sťažovateľka je vlastníčkou pozemkov... nadobudla aj vlastníctvo kanalizačnej prípojky...

S poukazom na vyššie citovaný právny názor NS SR je ďalej potrebné uviesť, že ak by aj kanalizačná prípojka mala povahu príslušenstva stavby, tak na nadobúdateľa vydraženej stavby by jej vlastníctvo prešlo výlučne v prípade, ak by bola uvedená ako vydražená vec v rozhodnutí o udelení príklepu...

Jednou zo základných podmienok pre vydanie rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby je to, že stavebník preukáže, že stavba bude realizovaná na pozemku v jeho vlastníctve, alebo ku ktorému má zriadené iné právo. Z tohto dôvodu preto nebolo možné nechať bez následku to, že zhotovenie stavby zasahuje do vlastníckeho práva sťažovateľky a za takéhoto stavu nebolo možné vydať rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby stavebníka.

Pretože NS SR... zamietol žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutí správnych orgánov, ktorými došlo k nútenému obmedzeniu a v podstate vyvlastneniu vlastníckeho práva sťažovateľky ako vlastníka pozemku zastavaného stavbou, NS SR tým zasiahol aj do práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy, čl. 11 ods. 1 Listiny a čl. 1 Dodatkového protokolu...“

5. V petite sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že jej označené práva boli porušené rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý navrhuje zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Požaduje taktiež priznanie náhrady trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Obdobné právo zaručuje čl. 11 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

9. Ústavný súd sa vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Predovšetkým ústavný súd pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

10. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Uvedené rovnako platí aj pre namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy totiž ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

11. Podstatná námietka sťažovateľky spočíva v tvrdenom zásahu najvyššieho súdu do základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie a práva vlastníť a pokojne užívať majetok, ktorého sa mal dopustiť tým, že dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Na jej skutkovú a právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania podľa jej názoru najvyšší súd nereagoval ústavne konformným spôsobom, keď zmenil rozsudok krajského súdu tak, že jej žalobu zamietol. Sťažovateľka zároveň namieta arbitrárnosť rozsudku najvyššieho súdu založenú na jej názore, že jeho závery sú v rozpore s vykonaným dokazovaním v stavebnom konaní a interpretácia relevantných noriem sa odchyľuje od judikatúry.

12. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa

špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

13. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Najvyšší súd v podstatnom na odôvodnenie svojho rozsudku uviedol:

«Predmetom súdneho prieskumu v danej veci bolo rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný rozhodol s konečnou platnosťou o dodatočnom povolení nepovolených zmien stavby „[REDAKOVANÉ]“ podľa ustanovení stavebného zákona č. 50/1976 Zb.

Predpokladom začatia stavebného konania podľa §§ 88 a nasl. stavebného zákona je zistenie stavebným úradom, že stavba bola postavená resp. sa začala stavať bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, pričom stavebný úrad začne aj z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi...

Z odsekov 1 a 2 vyplýva, že dôkazné bremeno preukázať, že ďalšia existencia nepovolenej stavby alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so stavebným povolením nie je v rozpore s verejnými záujmami (pojem v stavebnom zákone nie presne definovaný, avšak v zmysle judikatúry ústavného súdu a najvyššieho súdu sa tým rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, nariadeniami a pod.) spočíva na vlastníkovi stavby, ktorý sa dopustil porušenia zákona...

Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že Mesto Martin ako príslušný stavebný úrad a prvostupňový správny orgán, na žiadosť stavebníka o dodatočné povolenie stavby, rozhodnutím zo 17. 02. 2010 č. j. MSS-2353/2010-Ig podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona vydal dodatočné povolenie nepovolených zmien stavby „[REDAKOVANÉ]“ na pozemku parc. č. KN [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ] stavebníkovi...

V dôsledku podaného odvolania žalovaný rozhodnutím č.: 2012/00214/Kod z 26. 06. 2012 rozhodnutie Mesta Martin č. MSS-2353/2010-Ig zo dňa 17. 02. 2010 zmenil vo výrokovvej časti tak, že podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona sa dodatočne povoľujú už vykonané stavebné práce na stavbe „[REDAKOVANÉ]“ uskutočnené v rozpore s vydaným stavebným povolením č. 3528/1996.Kl zo dňa 06. 02. 1996 a projektovou dokumentáciou vypracovanou spoločnosťou [REDAKOVANÉ]... Štádium rozostavanosti: stavba dokončená...

Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného vyplýva, že v prejednávanej veci ide o stavbu postavenú v rozpore s vydaným stavebným povolením a k zmene výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalovaným došlo v súlade s dvojinštančnosťou správneho konania a z dôvodu, že prvostupňový správny orgán vo výroku opomenul uviesť opis už vykonaných zmien oproti vydanému stavebnému povoleniu a projektovej dokumentácii, a tiež, že v čase vydania druhostupňového rozhodnutia bola stavba [REDAKOVANÉ] už dokončená a zo strany stavebníka bol podaný návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia...

V stavebnom konaní sa riešilo dodatočné povolenie stavby. Návrh na legalizáciu stavby podal stavebník [REDAKOVANÉ], ktorý nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa predmetná stavba nachádza.

Najvyšší súd poznamenáva, že v každom prejednávanom prípade je potrebné prihliadať na jeho osobitosti. Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že predmetná stavba je v súčasnosti dokončená, je podaný návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia a z toho vyplýva, že technicky nie je možné dosiahnuť jej zmenu (iné vonkajšie ani vnútorné priestorové usporiadanie). Preto bolo rozhodujúce posúdiť prípadnú mieru zavinenia stavebníka, proporcionalitu výsledku zamýšľaného žalobou (odstránenie stavby) a v závislosti od výsledku tohto posúdenia rozhodnúť. Vyššie uvedené skutočnosti boli pre rozhodnutie najvyššieho súdu určujúce.

V danej veci ide o zdĺhavý, dlhodobo nevyriešený spor s množstvom podnetov, podaní, oznámení a konaní, preto odvolací súd s prihliadnutím na špecifiká tejto veci hodnotil, či vo veci bolo vykonané dostatočné dokazovanie, či námietkam účastníkov bola venovaná dostatočná pozornosť, či je predmetná stavba spôsobilá riadneho a bezpečného užívania a či správne orgány v konaní vychádzali z už vydaných právoplatných rozhodnutí

a právnych názorov v nich vyslovených, keďže nemožno opomenúť, že vydaniu napadnutého rozhodnutia žalovaného predchádzali aj konania vedené na KS v Žiline sp. zn. 5Co/54/05 (OS v Martine pod sp. zn. 8C/381/00), na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/30/2006 (NS SR sp. zn. 2Sžo/157/2007), na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 7Sž/79/2001 (rozsudok zo 07. 11. 2001), na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 21S/50/2011 (NS SR sp. zn. 8Sžp/24/2011). Keďže sú správne orgány viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 6 O. s. p.), je potrebné vychádzať z doteraz nesporných a preukázaných skutočností a vyslovených právnych záverov v týchto rozhodnutiach.

Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné riešiť bolo, či so stavebnými objektmi SO-03-vodovodná prípojka a SO-04-kanalizačná prípojka, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť celej objektivej stavby [REDAKOVANÉ] podľa platného rozhodnutia o jej umiestnení, bolo v čase platnosti vydaných stavebných povolení riadne začaté.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že sa [REDAKOVANÉ] v priebehu rokov 1998 a 1999 stal vlastníkom nehnuteľnosti postavenej na parc. č. [REDAKOVANÉ], zapísanej na LV č. [REDAKOVANÉ] ako rekreačné objekty, telovýchovné a športové zariadenie, garáž, so súp. č. [REDAKOVANÉ], ktorej sa týkalo stavebné povolenie zo dňa 06. 02. 1996 vydané stavebným úradom Martin (na základe žiadosti [REDAKOVANÉ]), na stavbu „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“. Išlo o vybudovanie novej stavby po odstránení pôvodných, pre zlý stav nevyhovujúcich objektov. Hospodársky objekt spomínajúci sa v sprievodnej a technickej správe k projektovej dokumentácii vypracovanej spoločnosťou [REDAKOVANÉ] je totožný so stavbou „Budova technického zabezpečenia“ (nehn. súp. č. [REDAKOVANÉ]). [REDAKOVANÉ] je právnym nástupcom [REDAKOVANÉ] a vlastníctvo k stavbe (ktorej charakteristika je uvedená na LV č. [REDAKOVANÉ]) na parc. č. [REDAKOVANÉ], súp. č. [REDAKOVANÉ] nadobudol v podiele ½ - ce na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12. 08. 1999 uzavretej s predávajúcim [REDAKOVANÉ]. V čase kúpy bol už spoluvlastníkom v podiele ½ - ce existujúcej stavby, „Budovy technického zabezpečenia“ bez pozemku, na základe uznesenia Okresného súdu Martin č. k. Er 2511/98 z 22. 06. 1999 súdom schváleného príklepu dražby...

Teda stavba, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie č.j. ŽP-3528/1996-HI bola začatá vybudovaním vodovodnej prípojky a kanalizačnej prípojky ako súčasť stavby podľa projektovej dokumentácie v rokoch 1996-1997 za platnosti stavebného povolenia vydaného na stavbu [REDAKOVANÉ] pre právneho predchodcu účastníka konania...

Potom treba súhlasiť so žalovaným, že za týchto okolností bol [REDACTED] oprávnený v stavebných prácach pokračovať.

V danom prípade vychádzajúc zo skutkových zistení preskúmavanej veci vyplývajúcich zo spisu nebolo preukázané, že by dodatočné povolenie už vykonaných stavebných prác nerešpektovalo zákon a nebola ním dodržaná i tzv. miera primeranosti. Opakované námietky žalobcu o nedostatočnom zistení skutkového stavu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Správne orgány oboch stupňov venovali veci náležitú pozornosť, vykonali dokazovanie v dostatočnom rozsahu a skutkové okolnosti náležite vyhodnotili keď konštatovali, že stavebník ako právny nástupca pôvodného stavebníka bol oprávnený v stavebných prácach na stavbe [REDACTED] pokračovať, vrátane všetkých oprávnení s tým spojených (oprávnenie odstrániť pôvodnú stavbu, oprávnenie stavbu dokončiť vrátane vykonať na stavbe zmeny).

Je potrebné poznamenať, že i z povoleného stavebného riešenia môžu v rámci susedských vzťahov vzniknúť nezhody, ktorých príčina, následky a spôsob odstránenia predstavujú občianskoprávny spor, ktorý sa spravuje ustanoveniami § 127 Občianskeho zákonníka. I žalobcom namietané skutočnosti naznačujú, že ide o tento typ sporu.

Spor ohľadom nesúhlasu žalobcu so zmenou stavby a účastníkom konania má teda povahu občianskoprávnej námietky, o ktorej patrí rozhodovať súdu v občianskoprávnom konaní. Ak sa žalobca ako vlastník pozemku, na ktorom boli dodatočne povolené nepovolené zmeny stavby cíti dotknutý na svojich právach a namieta, že stavebníkovi súhlas na stavbu, ku ktorej nemá prístup nikdy nedal treba uviesť, že mu nič nebráni domáhať sa ich právnymi prostriedkami v inom (občianskoprávnom konaní).

Odvolací súd zdôrazňuje, že vlastnícke právo ako také je absolútne a pôsobí „erga omnes“. V ústavnoprávnej rovine podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Funkcia práva vlastníť majetok a jeho ochrana spočíva v tom, aby sa vlastníkovi poskytla a súčasne aj trvale garantovala právna istota, že vlastnícke právo k veci, ktoré nadobudol v súlade s platnými zákonmi, sa nemôže obmedziť alebo využiť bez právneho dôvodu (PL. ÚS 16/95). V čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení dodatkového protokolu č. 1 sa poskytuje ochrana majetku každej fyzickej a právnickej osobe s výnimkou pozbavenia majetku na základe podmienok ustanovených v zákone z dôvodu verejného záujmu. Na uvedení

právnú úpravu nadviazal zákonodarca aj v Občianskom zákonníku v §§ 123 a nasl., keď v právnej norme § 124 stanoví, že všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana. Z uvedenej právnej úpravy jednoznačne vyplýva, že oproti právu žalobcu na nerušený výkon jeho vlastníckeho práva k pozemku, bolo postavené právo stavebníka tiež na riadny výkon jeho vlastníckeho práva, spočívajúci v užívaní stavby...

Z pohľadu súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného je možné záverom konštatovať, že s výstavbou vodovodnej a kanalizačnej prípojky na pozemku parc. č. [REDACTED] sa počítalo už v roku 1995 na základe vydaného stavebného povolenia a rovnako sa počítalo s odstránením pôvodnej stavby. V tomto zostal stavebný zámer bez zmeny...

Na podklade uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že vydaním dodatočného stavebného povolenia žalovaný správny orgán nemohol reálne ukrátiť žalobcu na jeho právach, tak ako to tvrdil.

Správny orgán neporušil práva žalobcu a nekonal v rozpore s právnymi predpismi, pretože ustanovenia stavebného zákona po zistení skutkového stavu, ktorý bol dostatočným podkladom pre vydanie rozhodnutia na danú vec správne aplikoval a námietky žalobcu, ktorý mal možnosť oboznámiť sa so všetkými podkladmi pre rozhodnutie, dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru odlišnému od záveru prvostupňového súdu a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/88/2012-129 zo dňa 20. augusta 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 20S/88/2012-168 zo dňa 04. novembra 2013 podľa § 220 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. zmenil a žalobu zamietol.».

14. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu

(II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s najvyšším súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého v danej veci išlo o hľadanie rovnováhy medzi záujmami vlastníka pozemku (sťažovateľky) a vlastníka stavby (stavebníka), a to vo väzbe na zákonné podmienky dodatočného povolenia už vykonaných stavebných prác administratívno-právneho charakteru. Najvyšší súd takto uzavrel, že vzhľadom na stav stavby, ktorá bola v dobe jeho rozhodovania už ukončená, bolo potrebné posúdiť prípadnú mieru zavinenia stavebníka, ako aj proporcionalitu výsledku zamýšľaného sťažovateľkou, ktorý smeroval k odstráneniu stavby. Stavebník pritom nebol pôvodne účastníkom stavebného konania, keďže stavebné povolenie bolo vydané ešte v roku 1996 jeho právnenému predchodcovi, a stavebník nadobudol vlastníctvo pôvodnej stavby až v roku 1999. Najvyšší súd po zhodnotení dôkazov vykonaných v stavebnom konaní a aj s poukazom na množstvo súvisiacich sporov a konaní a najmä mieru primeranosti ustálil, že správne orgány postupovali v súlade so zákonnými ustanoveniami a po zadovážení si množstva skutkových podkladov. Aj ústavnému súdu sa javí, že najvyšší súd postupoval racionálne a hospodárne v snahe čo najmenej zasiahnuť do už existujúceho faktického stavu (dokončená stavba neohrozujúca verejný záujem), samozrejme, za súčasného vyhodnotenia zákonných predpokladov dodatočného povolenia stavby.

16. Ústavný súd v tomto smere opäť pripomína, že sám nie je skutkovým súdom, nevykonáva dokazovanie a neprislúcha mu ani právomoc nahrádzať závery všeobecných súdov, pokiaľ sú tieto riadne odôvodnené, konzistentné a vo všetkých aspektoch zodpovedajúce požiadavkám vyplývajúcim z ústavnoprávnych garancií. Ústavný súd si je vedomý kolíznej situácie, ktorá existuje v prípade sťažovateľky v dôsledku rozdielneho

vlastníckeho stavu k pozemku a ku stavbe, ktorá na ňom stojí. Ako správne zvýraznil najvyšší súd, právo vlastníť a pokojne užívať majetok prislúcha tak sťažovateľke (vo vzťahu k pozemku), ako aj stavebníkovi (vo vzťahu k stavbe), pričom hľadanie spravodlivej rovnováhy pri uprednostnení niektorého z vlastníkov nemusí byť (a spravidla nie je jednoduché).

17. V rozhodovanej veci je však osobitne podstatné, že predmetom súdneho konania bol prieskum zákonnosti správneho rozhodnutia – o dodatočnom povolení už vykonaných stavebných prác – a nie úprava vlastníckych vzťahov či úprava vzťahov k stavbe zriadenej na cudzom pozemku. V správnom súdnictve takto najvyšší súd nemal právomoc na rozhodovanie občianskoprávneho sporu z uplatňovania vlastníckeho práva stavebníka k stavbe (§ 127 Občianskeho zákonníka) ani právomoc na rozhodovanie v intenciách § 135c Občianskeho zákonníka, ktorý v prípade stavieb na cudzom pozemku upravuje viaceré možnosti úpravy vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby (odstránenie stavby, prikázanie stavby do vlastníctva vlastníkovi pozemku, vecné bremeno na výkon vlastníckeho práva k stavbe).

18. Úlohou najvyššieho súdu ako odvolacieho správneho súdu bolo posúdiť zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu, ktorým boli dodatočne povolené stavebné práce, a to cez prizmu základného zákonného kritéria, ktorým je skúmanie prípadného rozporu dodatočného povolenia s verejnými záujmami chránenými zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi. Z tohto pohľadu ústavný súd konštatuje, že dôvody napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet

žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu v dokazovaní vykonanom v stavebnom konaní. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. K namietanému zásahu do práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že závery o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti sú v plnej miere použiteľné aj v tomto smere. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že predmetná stavba už v čase rozhodovania prvostupňového stavebného úradu bola uskutočnená a predmetom súdneho prieskumu bola zákonnosť administratívneho rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby (stavebných prác). Najvyšší súd nerozhodoval o obsahu či obmedzeniach vlastníckeho práva sťažovateľky k pozemku, ale o splnení zákonných podmienok pre dodatočné povolenie stavby najmä v intenciách skúmania prípadného rozporu dodatočného povolenia s verejnými záujmami chránenými zákonom. V prípade napadnutého rozsudku najvyššieho súdu teda absentuje súvislosť s tvrdeným zásahom do označených práv sťažovateľky súkromného charakteru. To však, samozrejme, neznamená (ako to zvýraznil aj najvyšší súd), že sťažovateľka sa nemôže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva k pozemku v občianskoprávnom konaní – typicky v konaní o úprave vzťahov k stavbe na cudzom pozemku podľa § 135c Občianskeho zákonníka. V napadnutom rozsudku najvyššieho súdu takto ústavný súd nevhliadol ani možné porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré by mohol bližšie preskúmať v ďalšom konaní, preto bola sťažnosť aj v tejto časti odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Nezistil totiž možnosť porušenia označených práv sťažovateľky, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Keďže došlo

k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie rozsudku najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016